

**ТВОРЧИЙ ЗВІТ
СЕКТОРУ АБОНЕМЕНТУ ХУДОЖНЬОЇ ЛІТЕРАТУРИ
ТА ЧИТАЛЬНОЇ ЗАЛИ МИСТЕЦТВОЗНАВЧОЇ ЛІТЕРАТУРИ
З КУЛЬТУРНО-ПРОСВІТНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ЗА 2020 РІК**

**ВИКОНАЛА:
ЗАВІДУВАЧ СЕКТОРОМ НБ ЗНТУ
ФЕДЬКО Н.І.**

Запоріжжя - 2020

«Не робіть із виклику проблему – використайте його як вікно можливостей...»

ВСТУП

XXI століття сьогодні називають інформаційним століттям та століттям електронної інформації. Для нього є характерною глобальна інтернетизація, що стає вирішальним фактором для усіх сфер життєдіяльності. Сучасні технології диктують певні зміни і в задачах та функціях бібліотек. Основна задача сучасних бібліотек – сприяти формуванню надійного та комфортного інформаційного середовища для своїх користувачів. Надійність – це не лише гарантований доступ до інформаційних ресурсів, але й створення умов для формування безпечного для розвитку особистості інформаційного простору, який буде сприяти росту творчих здібностей та духовних якостей особистості.

Відмінною рисою бібліотек в Інтернет-просторі є можливість орієнтувати свої ресурси на потреби користувачів, можливість надавати якісну інформацію. Про цю величезну перевагу бібліотек необхідно знати користувачам. Тому зараз зросла потреба просвітницької роботи бібліотек не лише шляхом безпосереднього спілкування, але й онлайн-спілкування.

Сучасна наукова бібліотека вищого навчального закладу – це комунікаційна, динамічна система, інформаційна основа науково-освітнього та виховного процесів університету; його мозковий центр, що пов'язаний із світовими інформаційними ресурсами та забезпечує швидкий та зручний доступ до них.

Наукова бібліотека Національного університету «Запорізька політехніка», виконуючи функції провідного структурного підрозділу вишу у напрямку задоволення інформаційних потреб студентів та професорсько-викладацького складу, удосконалення навчального процесу, забезпечення наукових досліджень, підвищення культурного рівня студентів, викладачів та інших співробітників закладу, виступає каталізатором якісних суспільних змін, дедалі більше набуває статусу культурно-інформаційного, просвітницького центру і займає важливе місце у справі виховання та просвіти молоді, сприяє розвитку соціокультурної складової. Велику роль у цьому процесі відіграє діяльність **сектору абонементу художньої літератури та читальної зали мистецтвознавчої літератури**.

У 2020 році, в умовах модернізації української освітньої галузі, реформування вищої освіти та інших якісних змін, які відбуваються у суспільстві, діяльність сектору продовжила багатовекторне спрямування та орієнтування на нові вимоги до виховної та просвітницької роботи зі студентською молоддю, зокрема основою для розставлення пріоритетів у діяльності сектору стали стратегії розвитку бібліотечної справи на період до 2025 року «Якісні зміни задля сталого розвитку України» та «Стратегії національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016-2020 роки».

Метою роботи сектору є популяризація головних загальнолюдських цінностей, історичної, наукової та культурної спадщини, ідей національного державотворення, - всього того, що сприяє вихованню гармонійної, морально досконалої особистості, відкритої до інтелектуального, духовного і творчого розвитку. Важливе місце у роботі сектору відведене тематиці консолідації суспільства, дотриманню європейських цінностей, інтеграції у європейське співтовариство, підвищенню якості життя.

Також проведено заходи, які тісно пов'язані з відзначенням Міжнародного десятиліття зближення культур (2013 – 2022 рр.), оголошених Президентом України десятиліття української мови (2018 – 2028 рр.) та Року Європи в Україні (2020 р.). Також користувачам бібліотеки було надано інформацію про оголошені Європейським Союзом у 2020 році культурні столиці Європи (мм. Рієка (Хорватія) і Голуей (Ірландія)), її зелену столицю (м. Лісабон) та всесвітню столицю книги (м. Куала-Лумпур (Малайзія)).

Серед важливих завдань сектору на 2020 рік були такі: надання користувачам широкого спектру традиційних та інноваційних послуг, створення для них комфортного середовища, впровадження варіативних моделей бібліотечного обслуговування, використання бібліотечного простору якомога повніше і з користю для відвідувачів: організація раціонального і змістовного дозвілля читачів (користувачів), задоволення і розвиток їх культурних потреб, створення умов для самореалізації та самоосвіти кожного відвідувача, розкриття його здібностей; самовдосконалення молоді, аматорська творчість в рамках вільного часу; створення комфортних умов для відвідувачів, атмосфери неформального спілкування за рахунок значного зниження рівня офіційності та збільшення ступеня довіри у взаємовідносинах.

На жаль, внаслідок введення карантинних обмежень, пов'язаних з загрозливою ситуацією, що склалася через поширення світою епідемії коронавірусу COVID-19, не всі завдання у звітному році вдалося виконати у повному обсязі. Але працівники сектору шукали нові форми та методи роботи, які допомогли у вирішенні певних завдань.

Напрямки роботи сектору під час карантинних обмежень. Вищезазначені форс-мажорні обставини не зупинили роботу сектору. Діяльність бібліотекарів була скоординована на внутрішню роботу (роботу з фондом), професійну освіту та самоосвіту, спілкування з читачами в інтерактивному режимі, використання у роботі послуг соцмереж, наповнення бібліотечного веб-сайту важливою та корисною інформацією.

- Внутрішня робота сектору. Серед робіт, які проводилися, окрему увагу було зосереджено на списанні книжкового фонду абонементу художньої літератури та читальної зали мистецтвознавчої літератури. Було вилучено з фонду застарілі за змістом та фізично зношені книги. Їхня кількість становила 680 примірників на суму 505 грн. 99 коп.

Поповнення фонду сектору становило 532 примірники. Це художня та мистецтвознавча література, більшість з якої - це подарунки від читачів. Серед подарованих книг – не лише класична література (українська та зарубіжна),

різноманітна за жанрами, а й сучасна українська література, яка знайомить молодь з новими іменами сучасної української літератури, привчає до мислення та спілкування українською мовою, сприяє збільшенню читацької аудиторії, бо нові видання завжди приваблюють читачів.

Також здійснювалася санобробка та переміщення фонду, ремонт книг тощо.

- **Самоосвіта.** Для суттєвого покращення роботи бібліотеки працівники сектору скористалися додатковою можливістю для самоосвіти: вивчали досвід вітчизняних та зарубіжних бібліотек, навчалися на курсах онлайн, брали участь у вебінарах. Підвищуючи свою кваліфікацію та здобуваючи нові знання, отримали сертифікати.

Також відвідували соціальні мережі, де знаходили корисну інформацію з організації дистанційного спілкування: вчилися створювати хмарну платформу для проведення відеоконференцій та вебінарів (на платформах ZOOM, Нові знання), розглядали добірку інструментів для ефективної комунікації онлайн, знайомилися з ресурсами для електронного навчання, освоювали інноваційні форми роботи бібліотеки, у тому числі – освоювали таку форму позиціонування бібліотеки як бібліотечна журналістка. Також відбувся обмін досвідом роботи між працівниками відділу обслуговування: розповідали про ресурси, що можуть стати працівникам бібліотеки у нагоді, допомагали освоювати такі програми як: Power Point, Publisher та інші програми. Та, на жаль, за браком належної технічної підтримки, не всі отримані знання можливо було використати на практиці.

- **Перехід на терена віртуального простору.** Внаслідок введення карантинних обмежень та орієнтації суспільства на інформаційні технології, для реалізації завдань, поставлених перед сектором, традиційних форм і методів роботи, що вже стали візитівкою бібліотеки, у 2020 році стало замало - знадобилися нові, зорієнтовані, насамперед, на онлайн-користувача. Тому працівники сектору поступово стали дедалі більше створювати інформаційні матеріали та розмішувати їх на теренах віртуального простору.

Так, на платформах соціальних мереж Facebook, Telegram та інш., розмішувалися публікації про книги з бібліотечного фонду (до пам'ятних та ювілейних дат), було поширено матеріали про важливі історичні події, факти, розміщено віртуальні книжкові виставки та мистецькі експозиції, присвячені ювілярам, їх творчості і т.д.

Для входу на сайт Наукової бібліотеки НУ «Запорізька політехніка» можна скористатися наступним QR-кодом:

Інформація розміщувалась у розділах «Масові заходи», «Книжкові виставки», «Віртуальні виставки», «До 120-ї річниці», на платформах соціальних мереж.

Завдяки тому, що бібліотека представлена в різних соціальних мережах, поступово відбувається встановлення більш тісних контактів з нашими

віртуальними читачами, що не тільки допомагає популяризації книг та читанню, а й сприяє більш ефективному культурно-просвітницькому та виховному процесам.

Тож, інтерактивні комп'ютерні технології полегшують створення і обмін інформацією, ідеями, інтересами та іншими формами вираження через віртуальні спільноти та соціальні мережі.

Але для більш ефективної роботи у віртуальному просторі працівникам сектору важливо продовжувати підвищення своєї медіа-грамотності, що в подальшому, безумовно, сприятиме формуванню іміджу сучасної бібліотеки.

Культурно-просвітницькі заходи. Орієнтуючись на знаменні та пам'ятні дати, ювілеї видатних діячів культури, літератури, мистецтва 2020 року, концепцію виховання молоді у національній системі освіти, міжнародні десятиліття, проголошені ООН, Укази Президента України, Постанови Кабінету Міністрів, Міністерства культури тощо, працівники сектору провели низку культурно-просвітницьких та виховних заходів, різноманітних за тематикою, формами і методами. Особливе місце серед заходів, присвячених ювілейним датам, належить святкуванню ювілею Національного університету «Запорізька політехніка» (у минулому – Олександрівського механічно-технічного училища). У 2020 році виповнилося 120 років. Долучилися до відзначення цієї дати і бібліотечні фахівці.

Враховуючи обставини, пов'язані з введенням карантинних обмежень, **впродовж 2020 року сектором було проведено:**

- 32 тематичних виставки,
- 10 інформаційних виставок,
- 4 віртуальні виставки (а також інформування та звіти про культурно-просвітницькі заходи сектору, інформаційні матеріали на web-сайті наукової бібліотеки та у соцмережах),
- 6 бібліографічних оглядів,
- 16 тематичних переглядів,
- 4 культурно-масових заходи.

Діяльність сектору на сучасному етапі вирізняється різноманітністю застосування форм та методів. Перебуваючи у постійному творчому пошуку та маючи за мету зацікавлення сучасного користувача (у тому числі – онлайн-користувача), працівники сектору видозмінювали існуючі форми і методи роботи, впроваджували нові.

КУЛЬТУРНО-ПРОСВІТНИЦЬКА ТА ВИХОВНА РОБОТА СЕКТОРУ АБОНЕМЕНТУ ХУДОЖНЬОЇ ЛІТЕРАТУРИ ТА ЧИТАЛЬНОЇ ЗАЛИ МИСТЕЦТВОЗНАВЧОЇ ЛІТЕРАТУРИ НУ «ЗАПОРІЗЬКА ПОЛІТЕХНІКА» У 2020 РОЦІ

Діяльність сектору впродовж звітнього року вирізнялася різноманітністю застосування форм та засобів індивідуальної та масової роботи з користувачами: виставкова діяльність, організація тематичних вечорів, зустрічі з науковцями, діячами культури та мистецтва.

У рамках вже згаданих форм проводилися презентації книг за участю їх авторів, наукові онлайн-конференції, творчі зустрічі з митцями, поетами, диспути, віртуальні мистецькі експозиції, огляди, книжкові виставки, бесіди. Також були використані такі форми роботи, як експозиція, вернісаж талантів, віртуальна фотовиставка, персональна фотовиставка, віртуальна книжкова виставка-реквієм, мистецька віртуальна виставка.

Основними напрямками цих заходів є забезпечення толерантної поведінки студентів у соціальному середовищі, дієвої пошани і любові до своєї родини, нації, держави, мови.

У 2020 році сектор здійснював безпосередню взаємодію з такими структурними підрозділами університету: з студентським сектором профспілки, сектором по роботі з обдарованою молоддю, центром культури та дозвілля студентів, центром інформаційних технологій, кафедрами і науковцями університету. Під час проведення культурно-просвітницьких та масових заходів особливо плідною була співпраця з кафедрами українознавства та загальної мовної підготовки, журналістики, електронних та електричних апаратів, ОТЗВ та інш.

Завдяки злагодженій співпраці з науково-педагогічним складом університету, з урахуванням всіх умов карантинного режиму, були проведені **для першокурсників екскурсії-подорожі бібліотекою**. Під час їх проведення студенти познайомилися з фондами та інформаційними можливостями сектору, стали відвідувачами тематичних виставок та переглядів, були присутніми під час проведення бібліографічних оглядів літератури.

Обов'язковою складовою роботи сектору є інформаційний супровід наукових заходів. Традиційна участь наукової бібліотеки у Міжвишівській науковій конференції, присвяченій Дню української писемності та мови, яку проводить Кафедра українознавства та загальної мовної підготовки, у звітньому році здійснювалася в онлайн-форматі у режимі відеоконференції із використанням платформи Google meet. Працівники сектору разом з колегами долучилися до цієї події та підготували 2 віртуальні виставки:

- експозиція **«Наша гордість: професори університету — лауреати Державної премії України в галузі науки і техніки»;**
- віртуальну фотовиставку **«Вернісаж талантів: роботи Тетяни Корнус».**

Протягом звітного року вся робота працівників сектору була спрямована на поліпшення обслуговування читачів, ефективне інформаційне забезпечення наукового, навчального, виховного процесу та забезпечення комфортних умов для самостійної підготовки до семінарських занять, пошуку необхідної літератури, написання наукових робіт.

Серед різноманітних бібліотечних заходів популярність здобули такі культурно-просвітницькі заходи:

- Презентація книги Анатолія Сердюка «Щоби бути українцями – говорімо українською!»

- Перегляд-вшанування «Життя сповнене пам'яттю, мов світлом день» та вечір-спогад, присвячені вшануванню пам'яті Александрова Олександра Гавриловича, доцента кафедри ОТЗВ

- Мистецький захід «І я в захопленні іду, сприймаю світ як диво дивне» (Н. Красоткін), під час проведення якого відбулося знайомство з творчістю фотографа-початківця, студента 2-го курсу гр. КНТ-218 Чепурненка Григорія та випускниці кафедри «Дизайн», викладачки рисунку, живопису, композиції Запорізької дитячої школи мистецтва №1, членкині організації митців «Колорит» та Запорізької молодіжної спілки художників України Карини Бойко.

- Підготовлені до 120-річчя НУ «Запорізька політехніка» віртуальна експозиція «Наша гордість: професори університету — лауреати Державної премії України в галузі науки і техніки» та віртуальна фотовиставка «Вернісаж талантів: роботи Корнус Т.М.» і творча зустріч з авторкою.

- бібліографічні огляди **«Скарби українського народного мистецтва», «Історичні постаті України в художній літературі»;**
- віртуальна книжкова виставка-реквієм до Дня вшанування пам'яті жертв голодоморів **«Голод 33-го – біль душі пам'ять серця»;**
- книжково-ілюстративна виставка **«Квітковий рай Катерини Білокур»** (до 120-річчя від дня народження української художниці, майстра народного декоративного живопису Катерини Василівни Білокур);
- експрес-виставка з приводу смерті голови Запорізької обласної організації Національної спілки письменників України **«Письменник, поет, громадський діяч, філософ – Олександр Медко»;** інші культурно-просвітницькі та виховні заходи.

ВИСТАВКОВА РОБОТА СЕКТОРУ

Впродовж звітнього року виставкова діяльність залишається одним і основних напрямів роботи сектору. Вона допомагає у розкритті бібліотечних фондів, популяризації видань та рекламі бібліотеки, є дієвим засобом впливу на формування читацької уваги. Також вона є засобом розкриття інформаційних ресурсів сектору, його візитною карткою, відображаючи стиль сектору і творчі можливості персоналу; допомагає виконувати поставлені перед бібліотекою завдання: покликана та здатна найкращим чином вирішувати не тільки інформаційні завдання, але й забезпечувати в комплексі досягнення мети діяльності бібліотеки в цілому.

Було організовано різні види виставок та переглядів, під час створення яких працівники сектору завжди шукали та впроваджували у роботу інноваційні підходи до їх організації, щоб якомога краще привернути увагу до представлених матеріалів сучасного читача.

Серед інноваційних методів надання інформації – застосування у виставковій діяльності QR-кодів. Збільшення кількості користувачів мобільних технологій та пристроїв актуалізує використання технології QR-кодування. На сьогодні використання QR-кодів стало однією із оригінальних і креативних можливостей швидко та зручно отримати доступ до інформації. Тож, працівники сектору за допомогою використання QR-кодів навчилися швидко доносити зашифровану інформацію до користувача, вбачаючи у цьому багато переваг:

- універсальність: QR-код сумісний із будь-яким смартфоном і таким чином може охопити широку аудиторію;
- гнучкість: QR-коди легко налаштовуються з огляду дизайну, мають можливість кодування великого обсягу текстової та медійної інформації, можуть відображатися як на матеріальному носії, так і в мережі інтернет;
- економічність: створення QR-коду не потребує фінансових витрат, оскільки на сьогодні існує достатня кількість безкоштовних спеціальних онлайн-сервісів із їх генерування;

- екологічність: QR-коди є екологічними, оскільки надають можливість у невеликому квадраті закодувати набагато більший об'єм інформації, таким чином заощаджуються не тільки фінансові ресурси на друк, а й природні;

- відстеження та аналітику: QR-код може використовуватися як інструмент для збору інформації та для відстеження результатів маркетингових кампаній. Наприклад, можливість дізнатися, скільки разів був сканований код, де, простежити за покупкою та ін. Може виступати одним із інструментів відстеження поведінки аудиторії;

- залучення користувача: QR-код надає додаткову можливість привернути увагу своїх цільових користувачів та взаємодіяти з ними.

- Враховуючи комунікаційний потенціал QR-технології, доцільним є розкриття можливостей її використання в маркетинговій діяльності бібліотек.

Вдалим прикладом застосування QR-технологій у виставковій діяльності сектору у звітному році стала інтерактивна книжкова виставка **«Квітковий рай Катерини Білокур»**, присвячена 120-річчю від дня народження української народної художниці Катерини Василівни Білокур (1900 - 1961).

На виставці, поруч з книгами та альбомами, було розміщено інформаційні листи з QR-кодами, розшифрувавши які за допомогою спеціальних додатків на гаджетах, користувачі бібліотеки отримали можливість стати

онлайн-відвідувачами Національного музею українського народного декоративного мистецтва або стати слухачами онлайн-презентації проєкту «Білокур», організованого цим музеєм у співпраці з іншими українськими музеями. Також за допомогою

QR-кодів можна було відвідати онлайн Музей-садибу Катерини Білокур або переглянути цікаву інформацію про мисткиню, розміщену на сайті Інституту Національної пам'яті.

Серед інформаційних матеріалів, створених до ювілею Катерини Білокур, були такі:

Отже, використання у практиці QR-кодів дає змогу підвищити рівень бібліотечного обслуговування. Це ефективний спосіб надання додаткової інформації читачу, сприяння популяризації книг, авторів і самої бібліотеки.

Онлайн-користувачі також мали змогу ознайомитися з матеріалами виставки, завітати на вебсайт бібліотеки або сторінки Наукової бібліотеки у соцмережах.

Завдяки створеним інформаційним матеріалам виставка набула ще більшої сучасності, актуальності, динамізму.

Використання додаткового друкованого матеріалу у виставковій діяльності – це завжди свіжа інформація, цікаві факти, новинки та багато цікавого і корисного.

Матеріали до виставки, присвяченої творчості М. Самокиша:

МИКОЛА САМОКИШ

1860 – 1944

Самоміш Микола Семенович – видатний майстер народно-художнього, українського художнього бачення та графіки, майстер живописного мистецтва, педагог, громадський діяч, член Закарпатської Академії мистецтв (з 1916). Народився 25 жовтня 1860 року в м. Німичі Чернівецької губернії.

Батько майбутнього художника працював інженером на поштової станції у Німичі. Рання дитинство Миколи пройшло в селі Носівка в родині діда по матері – чернівецького козака Дмитра Івановича Семена. Початкові художні навчання отримав у Німичській гімназії у вчителя живопису Р. К. Мушкетєра-Цибубського. У 1879 році Микола Самокіш був прийнятий влітнім студентом у батальон майстрів професора Р. П. Волковича при Академії мистецтв у Петербурзі, в рік по тому став повноправним студентом АМ. Навчався у П. П. Чистякова і Б. Я. Бояра. Під час studiй у Петербурзькій Академії Микола належав до українського гуртка митців (С. Вовкостікський, П. Мариненко, О. Сластопод), що ставив собі за мету відтворити історичні події і національні особливості і життя в мистецтві українського народу. Уже в 1881 році отримав малу золоту медаль за картину «Покорення військ на Батьківщині».

На своїй батьківщині майстер завжди зберігався пристойний ідеї, проте завжди своїй майстерності віддавав перевагу розробка характерного елемента українського мистецтва. Центральними темами картин Миколи були завжди життя на Батьківщині, започатковані та безсмертні традиції передок українського народу. На розробку теми Самокіш повертав знову і знову, і з кожним разом Самокіш повертав до цієї теми з новими емоціями, з новими ідеями, з новими образами.

“Покорення військ на Батьківщині”

“У своїй картині я мав на увазі не тільки історичні події, а й зображення не тільки козацької, народної війни, а й розкриття української свободи, устремління українців до рідної Батьківщини, вступати у війну проти свого бачення, – пише Микола Семенович – це перший крок у своїй батьківщині колонізації і здійснення старини зустріти рідного українця війни”.

Самокиш та Україна

На багату киданню і України. Часто киданню рідні місця.

Чимало картин Самокиш присвятив саме заторопи та їхні подвиги, які відстоювали свободу та незалежність України.

5-полий його робіт вирізняється полотно "Моряки біля заборониці з турецькою війською кораблем". Справа в морській тематикі стала відомою. Після було написано чимало еподей у цьому жанрі.

"Вісім Богдан Хмельницького в Київ у 1648 р."

"Бій Максиміа Гривасиці в ієрусалимському владіані"

"Вісім Богдан Хмельницького в Київ у 1648 р."

Щорозу привідає і до Харкова й провадив так по тім році. У цей період створив низку полотен. Найвідоміше серед них "Вісім Богдан Хмельницького в Київ у 1648 році" (1920). Перші між написав гетьманом, Самокиш зобразив чимало еподей, які допомагали йому створити образ. У зборі інформації йому допомагав даний друг – професор Ієрусалимського – директор Директорату ієрусалимського музею.

"Бій Богдан у Червонограді під Монастирцем у 1653 році"

[illegible]

привертають особливу увагу читачів до виставкового матеріалу, а й сприяють формуванню позитивного іміджу бібліотеки.

Типологія проведених книжкових виставок та переглядів

- Жанрові книжкові виставки, огляди, перегляди:

«Огюст Роден – засновник реалістичної скульптури», «Клод Моне: від шаржу до імпресіонізму», «Квітковий рай Катерини Білокур» (жанр – декоративний живопис); «Проспер Меріме – майстер реалістичної новели», «Томас Манн – майстер епічного роману»; «Лабораторія фантастики»; «Світло віри: сакральна архітектура», «Перлини європейської архітектури»; «Королева таємниць Агата Крісті», «Крізь призму фотооб’єктива» та інші.

Під час організації таких виставок приділялася увага не тільки творам певного жанру, а й умовам їх виникнення, йшлося про засновників жанру, подавалися цікаві та маловідомі факти.

- Виставка «забутих» періодичних видань **«Мода ХХ століття. Стиль «вінтаж» знову в тренді!»**. Виставка викликала жвавий інтерес як у молоді, що слідує за трендами, так і у жінок більш старшого віку, які колись також захоплювалися модним одягом. Отже, популяризуючи літературу фондів, працівники сектору нагадали читачам про ті періодичні видання, які певний час у минулому були дуже популярні, а тепер забуті.

- Виставка-вернісаж, виставка-галерея:

«Клод Моне: від шаржу до імпресіонізму», «Квітковий рай Катерини Білокур», «Світло українського мистецтва» (Т.Г. Шевченко), «Кохання – вічне джерело натхнення» (кохання очима художників). Були представлені репродукції відомих митців, література про художників-авторів, інформація про певні напрямки в мистецтві.

- Виставка-портрет, виставка-персоналія:

«Освячений талантом: В.А. Серов», «Америка Сінклера Льюїса» та інші. Вони були присвячені життю і діяльності видатних особистостей-ювілярів: письменників, художників, архітекторів, інших діячів

жіночої краси» (до Міжнародного жіночого дня).

- Експрес-виставка **«Письменник, поет, громадський діяч, філософ – Олександр Медко»**. Виставка була організована з приводу смерті голови Запорізької організації Спілки письменників України, письменника, поета, громадського діяча, філософа Олександра Медка.

Також були представлені виставка-подорож, виставка-панорама, виставка-презентація, виставки-хобі, персональні виставки та інші.

ТЕМАТИЧНЕ РОЗМАЇТТЯ КУЛЬТУРНО-ПРОСВІТНИЦЬКИХ ТА ВИХОВНИХ ЗАХОДІВ, ПРОВЕДЕНИХ У 2020 РОЦІ:

✓ До 120-річчя від заснування Олександрівського механічно-технічного училища (нині НУ «Запорізька політехніка»)

Бібліотека бере активну участь у житті університету. В рамках відзначання ювілею НУ «Запорізька політехніка» працівниками сектору у співпраці з колегами було створено 2 віртуальні виставки: **«Наша гордість: професори університету — лауреати Державної премії України в галузі науки і техніки»** та віртуальну фотовиставку **«Вернісаж талантів: роботи Тетяни Корнус»**.

Також у співпраці з різними підрозділами університету, у тому числі з кафедрами дизайну, ОТЗВ, електричних та електронних апаратів, іншими структурними підрозділами було проведено 3 культурно-масових заходи:

- **вечір-спогад, присвячений вшануванню пам'яті Александрова Олександра Гавриловича, доцента кафедри ОТЗВ;**
- **Творча зустріч з старшим викладачем кафедри «Електричні та електронні апарати», авторкою фотовиставки «Схід - Захід» Корнус Тетяною Михайлівною;**
- **Мистецький захід «І я в захопленні іду, сприймаю світ як диво дивне» за участю студента і випускниці нашого вишу.**

- **Вечір-спогад, присвячений вшануванню пам'яті Александрова Олександра Гавриловича, доцента кафедри ОТЗВ.** Захід відбувся за підтримки професорсько-викладацького складу кафедри ОТЗВ, розвитку якої Олександр Гаврилович присвятив 50 років свого життя, був біля витоків її зародження. На жаль, 14 лютого 2020 року Олександра Гавриловича не стало. Але світла пам'ять про цю людину живе в його наукових працях, поетичних творах, світлинах, теплих і щирих відгуках людей, які його знали. Вшанувати пам'ять Олександра Гавриловича до бібліотеки прийшли його колеги, учні, працівники бібліотеки, друзі, знайомі, рідні – Тетяна Миколаївна (дружина Олександра

Гавриловича), Ксенія Олександрівна (донька) та онука Анна. З цієї нагоди у залі мистецтвознавчої літератури було представлено **розгорнутий перегляд-вшанування «Життя сповнене пам'яттю, мов світлом день»**, де було представлено матеріали про його життєвий і творчий шлях: науковий, викладацький і творчий доробки, світлини, спогади колег, друзів, знайомих. Під час зустрічі присутні читали вірші Олександра Гавриловича, ділилися спогадами про цю розумну, інтелігентну, ввічливу, тактовну, порядну людину, згадували про його вагомий внесок у розвиток зварювального виробництва та кафедри ОТЗВ тощо.

- Творча зустріч з авторкою фотовиставки «Схід - Захід» Корнус Тетяною Михайлівною, старшим викладачем кафедри «Електричні та електронні апарати» з 34-річним стажем роботи в нашому університеті, яка познайомила відвідувачів зі своєю творчістю, надихнувши молодь та колег на створення власних фоторобіт, надала їм наснаги та віри у власні сили, подарувала відвідувачам позитивні враження та естетичне задоволення. Сутність відчуття прекрасного – у його тісному зв'язку з розвитком інтелекту, інтуїції, здатності бачити у навколишньому світі те, що інші не помічають. Відчуття прекрасного, красивого формується у кожної людини в процесі її розвитку та виховання. Причини, які впливають на виникнення цього відчуття – його невичерпні багатство та багатогранність.

- Мистецький захід «І я в захопленні іду, сприймаю світ як диво дивне», під час проведення якого відбулося знайомство з творчістю фотографа-початківця, студента 2-го курсу гр. КНТ-218 Чепурненка Григорія та випускниці кафедри «Дизайн» нашого вишу, запорізької художниці, поетки, викладачки рисунку, живопису, композиції Запорізької дитячої школи мистецтва №1, членкині організації митців «Колорит» та Запорізької молодіжної спілки художників України - Бойко Карини, художньо-поетичні твори якої були представлені на той час у читальній залі мистецтвознавчої літератури.

Серед присутніх були студенти факультетів ФЕУ, КНТ, БАД та інших. Проведення таких заходів грає важливу роль у навчально-виховному процесі та сприяє розвитку професійних якостей майбутніх дизайнерів, забезпечують соціальне, духовне і предметне збагачення відвідувачів, формування в них позитивного соціально-психологічного клімату.

Отже, знайомство відвідувачів з талантами нашого вишу напередодні святкування 120-річчя Олександрівського механічно-технічного училища (нині НУ «Запорізька політехніка») набуло актуальності та довело, що НУ «Запорізька політехніка» - це не просто вищий навчальний заклад, це – місце, яке кожного з нас надихає та окрилює, пробуджує фантазію та підсвідомість, дає стимул творити не лише на науковій арені України, а й у мистецтві!

✓ **«Українська ідея: гідність, свобода, майбутнє».**

Працюючи під гаслом «Українська ідея: гідність, свобода, майбутнє», працівники сектору провели низку культурно-просвітницьких заходів. Серед них і такі:

«Історія українських січових стрільців у мистецьких образах» (виставка-меморія до Дня пам'яті Героїв Крут);

«Славні лицарі козацької доби. Українське козацтво в образотворчому мистецтві» (книжково-ілюстративна виставка до Дня українського козацтва та 425-річчя від дня народження державного діяча, полководця, Гетьмана України Богдана Хмельницького);

«Історичні постаті України в художній літературі» (бібліографічний огляд для першокурсників, який було проведено під час екскурсій);

«Доля кочового племені» (книжковий перегляд, який було проведено в рамках проголошеного ООН Міжнародного десятиліття зближення культур (2013 – 2022 рр.)). Україна є багатоетнічною державою. Цигани, що мешкають в українських землях здавна, також мають власну історію та культуру. Перегляд спонукав відвідувачів більше дізнатися про цей народ та зацікавив багатьох читачів.

- **Літературні надбання українців**

Серед ювілеїв, знаменних і пам'ятних дат України були відзначені такі:

«Всім серцем любіть Україну»: Володимир Сосюра – великий патріот і ніжний лірик» (книжкова виставка-вшанування до 55-річчя з дня смерті В. Сосюри);

«І лине над землею Шевченкове слово...» (виставка-вшанування до 206-річчя від дня народження Тараса Шевченка);

«Живописець правди Григій Тютюнник» (перегляд до 100-річчя від дня народження Г. Тютюнника);

«Нехай Україна у щасті буя – у тім нагорода і втіха моя...» (книжкова виставка до 180-річчя від дня народження українського письменника, режисера Михайла Старицького);

«Пісенне диво України – Маруся Чурай та її доба» (книжково-ілюстративний перегляд 395-річчя від дня народження української народної поетеси Марусі Чурай (Марини Гордіївни).

«Лауреати Нобелівської премії» (інформаційний дайджест до 125-річчя від встановлення Нобелівської премії, який познайомив читачів з видатними українськими письменниками – лауреатами Нобелівської премії);

«Поетика жіночої краси» (тематична виставка-настрій до Міжна

«Перлини української літератури» (огляд літератури, який було проведено для студентів-першокурсників).

Також працівники сектору у своїй роботі особливу увагу приділяють творчості запорізьких письменників та поетів. Впродовж року читачі знайомилися з літературними надбаннями письменників Запорізького краю.

Особливої уваги заслуговує експрес-виставка **«Письменник, поет, громадський діяч, філософ – Олександр Медко»**, організована з приводу смерті голови Запорізької організації Спілки письменників України.

На виставці експонувалося 26 книг,

подарованих нашій бібліотеці від Запорізької організації Національної спілки письменників України за ініціативи Олександрв Медка.

- **Українські пам'ятки історії та культури:**

«Перлини українського туризму» (тематичний перегляд до Дня туризму в Україні);

«Світло віри: сакральна архітектура» (бібліографічний огляд літератури з мистецтва);

«Акорди минулого: замки і палаци» (бібліографічний огляд літератури з мистецтва);

- **Звичай та традиції українського народу:**

«Свята Трійця єднає, надихає, береже». Свято Трійця у традиціях і звичаях українського народу (книжково-ілюстративна виставка до Дня Святої Трійці);

«Різдвяні історії з книжкової шафи» (перегляд до святкування Різдва Христового).

- **Українське кіно:**

«Дивись українське – твори майбутнє!» (книжково-ілюстративна виставка до Дня українського кіно). Представлені матеріали розкрили історичний рух кінематографічного процесу в Україні, розповіли про кіномитців, які своєю працею збагатили вітчизняне кіно ХХ-ХХІ століття.

Відвідавши виставку, користувачі дізналися про історію український кінематографу та історію свята, про щорічне визначення лауреатів Державної премії України імені Олександра Довженка, яка присуджується за вагомий внесок у розвиток українського кіномистецтва.

- **Величні витвори з-під пензля українських художників**

«Світоч українського мистецтва» (виставка-вернісаж до 206-річчя від дня народження Т.Г.Шевченка;

«Історія українських січових стрільців у мистецьких образах» (виставка-меморія до Дня пам'яті Героїв Крут);

«Перший український європесць» (книжкова виставка до 145-річчя від дня народження українського живописця, педагога, громадського діяча Олександра Мурашка);

«Микола Самокиш – вишуканий ілюстратор ХІХ ст.» (книжкова виставка до 160-річчя від дня народження українського художника);

«Славні лицарі козацької доби. Українське козацтво в образотворчому мистецтві» (книжкова виставка до Дня українського козацтва та до 425-річчя від дня народження Гетьмана України Богдана Хмельницького).

- **Декоративно-прикладне мистецтво**

Шанобливе ставлення до національних і культурних надбань українського народу стало одним з головних орієнтирів в роботі, спрямованій на популяризацію культурної спадщини. Увазі відвідувачів був представлений книжково-ілюстративний перегляд **«Скарби українського народного мистецтва: магія барв і кольорів»**, де було представлено інформацію про творчість Запорізького обласного осередку Національної спілки народних майстрів України.

Важливою подією у 2020 році став ювілей майстра декоративного живопису Катерини Білокур. До 120-річчя від дня народження української

художниці, майстра народного декоративного живопису Катерини Василівни Білокур було організовано тематичну виставку **«Квітковий рай Катерини Білокур»**.

✓ **Європейська культурна спадщина**

2020 р. Президент України оголосив Роком Європи в Україні.

Враховуючи знаменні дати 2020 року у мистецтві, особливу увагу було приділено творчому спадку таких митців, як:

Мікеланджело Буонарроті – «книжково-ілюстративна виставка **Гармонія різця і пензля Мікеланджело Буонарроті**» (до 545-річчя італійського живописця, скульптора);

Огюста Родена – виставка-вернісаж **«Огюст Роден – засновник реалістичної скульптури»**;

Клода Моне – виставка-портрет **«Клод Моне: від шаржу до імпресіонізму»** (до 180-річчя від дня народження французького живописця-імпресіоніста).

З європейською культурною спадщиною відвідувачі також ознайомилися під час проведення бібліографічного огляду **«Акорди минулого: замки і палаци»** і таких тематичних виставок та переглядів, як:

«Перлини європейської архітектури»;

«Світоч українського мистецтва» (виставка-вернісаж до 206-річчя від дня народження Т. Шевченка),

«Освячений талантом: В.А. Серов» (виставка-портрет до 155-річчя від дня народження російського художника-імпресіоніста).

Літературний спадок було представлено на прикладі творчості таких письменників та поетів:

Томас Манн: **«Томас Манн – майстер епічного роману»** (виставка-портрет до 145-річчя від дня народження німецького письменника);

Антуан Сент-Екзюпері: **«Романтик з планети Земля»** (виставка-персоналія до 120-річчя від дня народження французького письменника);

Проспер Меріме: «Проспер Меріме – майстер реалістичної новели» (виставка-портрет до 150-річчя від дня смерті французького драматурга, новеліста, етнографа Проспера Меріме).

Також було представлено низку неперевершених європейських майстрів слова у окремій рубриці **постійно діючого перегляду «Сузір'я кращих творів: Книги-ювіляри – 2020».**

Ці заходи допомогли відвідувачам більше дізнатися про європейську культурну спадщину, оцінити це багатство, щоб у майбутньому його зберегти і примножити.

ВИСНОВКИ

У 2021 році працівники сектору налаштовані на більш активне використання у своїй роботі новітніх інформаційних технологій, віртуальне спілкування з користувачами, належне інформаційне забезпечення, прагнуть удосконалювати образ бібліотеки, гарантуючи теперішнім і майбутнім користувачам належну якість послуг та продукції, професіоналізм персоналу. Впевнені: активне застосування новітніх технологій спроможне підняти роботу бібліотеки на новий рівень.

Використання інновацій, тісна співпраця з підрозділами вишу, правильне використання бібліотечного потенціалу, укріплення зв'язків з громадськими, творчими та національно-культурними організаціями, - все це забезпечить стійкий розвиток бібліотеки як інформаційно-просвітницького закладу, центру спілкування, просвіти та, безперечно, сприятиме створенню позитивного іміджу бібліотеки.

Продовжуючи вдосконалювати свій професіоналізм, працівники сектору прагнуть якісно, досконало, гармонічно виконувати свої виробничі, освітні, наукові та інші функції та завдання, бо бібліотечний простір має бути за своїм призначенням духовним храмом культури, мистецтва, що приваблює відвідувачів не тільки суто прагматичною стороною, а й красою, що манить та викликає позитивні емоції й створює бажання неодноразово відвідати цю соціальну структуру духовної наснаги.